

FOKUS: Årets utgave av Cheltenham Music Festival framhever norsk musikk. 4. juli spiller Jan Garbarek (bildet) i katedralen i Gloucester. Dagen etter framfører Gunilla Süssmann Chopins første pianokonsert. I tillegg blir det britisk premiere på Rolf Wal-lins «The Curiosity Cabinet».

STRIPPER: I en scene i dokumentarsuksessen «Ar-madillo» leier danske soldater inn en stripper til en fest. Nå vekker det oppsikt i Danmark at scenen i vir-keligheten ble gjenspekt, og at strippen ble betalt av regissør Janus Metz, skriver Politiken.

SKANDALE: Nettsida radaronline.com hevder å sitte på et 30-minutters opptak der Mel Gibson i ekstremt sterke ord vendinger skjeller ut ek-kjæresten Oksana Grigorieva (bildet). Er opptaket ekte er det en ny stygg ripe i lakken for allerede skandalebefengte Gibson.

TIL GARDS: Med over 500 besøkere har Fantorangen sammen med lokale barnekor gitt sommerprogrammet «Låvende saker» på Rudi Gard i Gudbrandsdalen en knallstart. Seinare i sommer følger artister som Bjørn Eidsvåg og Aasmund Nordstoga opp med konserter.

KRIMEKSPERT: Leif GW Persson er blant Sveriges aller fremste krimforfattere og -eksperter. Foto: Lars Eivind Bones

- Jeg har oppklart Palme-drapet

Altfor mange politi-folk er udugelige, mener den svenske krimexperten Leif G.W. Persson. I sin nye roman mener han å oppklare Palme-mordet.

NY BOK

Tekst: Marie L. Kleve
mlk@dagbladet.no

I begynnelsen spurte journalis-ten meg alltid om hvem som drepte Olof Palme. Nå spør de isteden om jeg tror det noen gang blir oppklart, sier Leif G.W. Pers-

BLE DREPT: Sveriges stats-minister Olof Palme.

Foto: NTB/Scanpix

son til Dagbladet.
Han er klinkende klar på begge deler. Som en av svens-kenes fremste krimforfattere og -eksperter gjennom over

30 år, har han hatt nok av tid til å gruble over Palme-mordet – verdens mest etterfors-kede drap, ifølge ham selv.

Han har skrevet om drapet i flere av romanene sine, og i den siste på norsk oppklarer han hele saken. Det er fiksjon, men nært opptil virkeligheten, mener han. – Jeg tror det skjedde akkurat slik som jeg skriver. Det fantes personer i Palmes nærhet som visste hva han skulle den kvel-den, sier Persson.

Udugelige politifolk

I boka ble drapet planlagt og ut-ført av noen som visste om stats-ministerens kinoplaner. Persson har svært liten tro på sammen-treff – i alle fall ikke i Palme-sa-ken, der morderen forsvant spor-

løst. Likevel tror han ikke at drapet noensinne blir oppklart.

– Hva gikk galt i Palme-et-terforskningen?

– Alt! Alt fra begynnelsen. I Sverige tror mange at når politiet forsto at det var liket av Palme som lå der, fikk de mentalt sam-menbrudd. Om saken hadde blitt behandlet korrekt, av ordentlige politifolk, så kanskje, sier han. Persson mener altfor mange politifolk er udugelige. Selv er han kriminolog og professor i Rikspolisstyrelsen, som kan sammenliknes med det norske Politidirektoratet.

– Ofte har jeg åpnet en utred-ning og tenkt: Men inni helvete! sier han.

Han forteller at han nå skal be-gynne å jobbe med en fullstendig

gjennomgang av alle Sveriges uoppklarte, ikke-foreldede mord – om lag 4-500 stykkerer – for å se om noen kan utredes på nytt.

- Mye dårlig krim

Han er ikke nådigere mot krim-forfattere enn mot politikollege-ne. Selv leser han nesten ikke krim.

– De fleste av dem har ingen anelse om hvordan politiet jobber. Mange er hjemmeværende koner eller journalister som aldri kunne oppklart et mord.

Han har spesialisert seg på å blande fiksjon og virkelighet. – Å bruke virkelige hendelser forsterker realismen. Og det som interesserer meg med Palme-drapet, er at det ikke er oppklart, sier Persson.

Han kjente Palme, men de var langt fra venner.

– Jeg syntes Palme var en snobb, ikke minst etter episoden med justisministeren, sier han og sikter til den såkalte «Geje-caffären» i 1977. Han fikk spar-ken som ekspert i Rikspolisstyrelsen etter å ha vært Dagens Ny-heters kilde i en sak om at justis-ministeren var kunde hos prosti-tuerte.

Persson kviterte med å skrive en bok om det, og slik ble han ble forfatter.

Mange år senere kom han til-bake til Rikspolisstyrelsen som professor. I dag deler han tida sin mellom jobben, skriveingen, fore-drag og ikke minst opptredener i den svenske utgaven av tv-pro-grammet «Etterlyst».

ÅSTEDET: Her ble Olof Palme drept, 28. februar 1986.

CV

Leif G.W. Persson

- Født i Stockholm i 1945.
- Professor i kriminologi ved den svenske Riks-polisstyrelsen.
- Er krimexpert i svensk TV3s «Etterlyst».
- Debuterte som for-fatter med «Grisefes-ten» i 1978, som ble Sveriges mest solgte bok det året.
- Har skrevet en rekke vitenskapelige bøker, åtte romaner og fire jakt- og kokebøker sam-men med vennen Jan Guillou. Sammen med Guillou skrev han også manus til tv-serien «An-na Holt», en karakter som bygger på deres felles bekjente, norske Anne Holt. Hun dukket først opp i Perssons første roman, og opptrer i begge bøker.
- De to første bøkene i trilogien «Velferdssta-tens fall», som han skrev mellom 2002 og 2007, er tidligere utgitt av Cappelen. Nå utgir Schibsted Forlag den siste, «Faller fritt som i en drøm», sammen med de to andre i pocketut-gaver.
- Hans åttende bok kommer på norsk til høsten.

FAKTA

Palmedrapet

- Daværende statsmi-nister Olof Palme ble skutt og drept i Stock-holm 28. februar 1986, etter å ha vært på kino med kona, sønnen og hans forlovede.
- Christer Petterson ble arrestert for drapet i 1988, og ble senere dømt, men så frikjent i november 1989.
- Etterforskningen rundt drapet er Sveriges stors-te og dyreste gjennom-tidene, og pågår fort-satt. Politiet har fulgt et stort antall ulike spor opp gjennom åra, der-iblant kurdersporet, politisporet og sørafri-kaspet.

Palmesaken får sin endelige avslutning i siste bind av trilogien.

Over-veldende om Palme-saken

Leif G.W. Persson

«Faller fritt som i en drøm»
Oversatt av Henning Kolstad
Schibsted

Blander faktiske opplysninger og fri fantasi på en imponerende måte.

Anmeldt av **Kurt Hanssen**
kurhanss@online.no

BOK: Drapet på Olof Palme er fort-satt et åpent og betent sår i det svenske samfunnet, og den uløste gåten har da også fascinert kriminologiprofessor Leif G.W. Persson i tidligere romaner. Men i «Faller fritt som i en drøm» får den snart 25 år gamle saken sin ende-lige løsning, må man tro.

Omfangsrisk

Denne omfangsriske romanen er den avsluttende i en trilogi som uformelt er blitt kalt «Velferdsstatens fall», og i likhet med sine forgjengere foregår handlingen på innsida av politihuset i Stockholm. Og der er ikke alle like for-nøyde.

Lars Martin Johansson, sjef for Rikskriminalen, vil ha en ny og disk-ret gjennomgang av Palmesaken, og målet er naturligvis å en gang for alle slå fast hvem som drepte den svenske statsministeren. De enorme doku-menthaugene som er samlet inn i lø-pet av noen og tjue år er bare delvis samordnet, og Johansson er sikker på at svaret finnes et eller annet sted i ka-aset.

Overlegen innsikt

Man kan ikke annet enn beundre Leif G.W. Persson for hans overlegne inn-sikt i Palme-etterforskningen, hans frodige og uærbødige fortellerstil og generelt sett voldsomme kunnskaper om politi og etterforskning. Men enda mer må man beundre hans evne til å systematisere og gjøre forståelig alle de detaljene han sitter inne med.

Det mest interessante med reson-nementene til Persson i denne boka, er vel egentlig hvor åpenbar løsningen virker. Hvis man eliminerer Christer Petterson, og hvis man ser bort fra det skjebnesvangre kurdersporet til Hans Holmér, hva sitter man igjen med da? Hvor mange var det egentlig som visste at Olof Palme hadde tenkt seg på kino denne fredagskvelden den 28. februar 1986? Det er der mye av svaret ligger, og Persson gjør det så åpenbart og opplagt.

Imponerende

Jeg var litt skeptisk etter å ha lest den første boka i denne over 2000 sider lange serien, men etter å ha fullført alle tre er jeg dypt imponert over Pers-sons evne til å blande faktiske opplys-ninger med fri fantasi og skape en tro-verdig helhet. Dessuten har han et fint persongalleri å arbeide med, her er mange spennende typer som er med i lengre eller kortere perioder.